

OPONENTSKÝ POSUDOK

habilitačnej práce

Meno a priezvisko autora: Ing. Alexander Bilčík, PhD.
Pracovisko: Vysoká škola DTI
Názov habilitačnej práce: Evalvácia v práci pedagógov ako súčasť odborného vzdelávania a prípravy žiakov

Rozsah a obsah habilitačnej práce

Habilitačná práca má 155 strán a prílohová časť (Prílohy A – G), ktorú tvoria vzory dotazníkov. V texte práce je zakomponovaných 28 grafov a 30 tabuliek. Práca je štandardne rozdelená v piatich kapitolách na teoretické východiská, ciele a metódy výskumu, výsledky, diskusia. V závere autor uvádza prínosy svojej habilitačnej práce.

Aktuálnosť témy habilitačnej práce

Autor habilitačnej práce si indikoval náročný cieľ, pri dosiahnutí ktorého v relevantnej miere zúžitkoval svoje odborné poznatky a skúsenosti. Problematika evalvácie v práci pedagógov v odbornom vzdelávaní je, ako aj sám autor v habilitačnej práci zdôrazňuje, naozaj aktuálna. Opierajúc sa aj o súčasný systém zosúlad'ovanie procesov vnútorných systémov pre uskutočňovanie zabezpečenia a rozvoj kvality vysokoškolského vzdelávania, prebiehajúci naprieč celou vysokoškolskou komunitou, ktorý je determinujúcim faktorom ich budúcnosti, považujem rovnako aj v stredoškolskom vzdelávaní evalváciu v práci pedagógov stredných škôl nielen za aktuálnu, ale aj z hľadiska udržateľnosti determinujúcu.

Štruktúra a použité metódy habilitačnej práce

Habilitačná práca je rozdelená do piatich kapitol. Štruktúra jednotlivých častí práce je logická, jednotlivé časti na seba nadväzujú. V prvých dvoch kapitolách, Teoretické východiská stavu pedagogickej evalvácie a Aktéri odborného vzdelávania autor analyzuje súčasný stav riešenej problematiky a bližšie špecifikuje skupiny, ktoré sú ďalej predmetom výskumnej časti práce. Hoci vychádza z medzinárodných publikovaných dokumentov a z ich štatistických výstupov žiadalo by sa v tejto časti aj presnejšie porovnať nástroje a systém evalvácie v iných krajinách, o ktorých existencii sa autor zmieňuje a môžu byť príkladom dobrej praxe aj v SR. Pomerne zdĺhavo je popísaná aj druhá kapitola. V tretej kapitole sa zaoberá cieľom svojho výskumu, popisuje použité metódy, výskumné otázky a hypotézy, charakterizuje výskumný súbor, nasledujú dosiahnuté výsledky výskumu. Štvrtá kapitola rozoberá diskusiu a interpretáciu dosiahnutých výsledkov. V poslednej kapitole autor predkladá závery svojej práce a jej prínos pre vedu a prax.

Metódy použité v práci považujem za optimálne, vrátane použitých štatistických metód. Zvlášť chcem vyzdvihnúť veľký počet respondentov, ktorí boli súčasťou výskumnej vzorky. Aj napriek tejto skutočnosti v práci absentujú niektoré spresnenia napríklad habilitant uvádza osobný dialóg so stredoškolskými učiteľmi (neuvádza počet) a rovnako aj v kontexte témy

habilitačnej práce nie je uvedený, aký počet učiteľov bol súčasťou odborného vzdelávania v kontexte odboru habilitačného konania.

Cieľ habilitačnej práce a jeho naplnenie

Hlavný cieľ výskumu bol definovaný: „Podľa zvolených kvalitatívnych ukazovateľov evalvácie v práci pedagógov zistiť, ako ju hodnotia sami vyučujúci, ich žiaci a rodičia žiakov stredných odborných škôl“. Je napísaný pomerne stručne, možno by sa žiadalo upresniť už v hlavnom ciele „zvolené ukazovatele“, ale môžem konštatovať, že jeho formulácia je správna. K naplneniu bolo zadefinovaných 6 čiastkových cieľov, ktoré boli v súlade s nastoleným cieľom a koncepciou výskumných problémov formulované do 5-tich výskumných otázok a 5-tich hypotéz (vyžadovala by sa presnejšie konštrukcia závislých a nezávislých premenných). Postupne boli rozobrané, výsledky analyzované, štatisticky pracované a rozdiskutované. Môžem konštatovať, že cieľ práce, ako bol zadáný, bol aj splnený. Využitý aparát, vedecké nástroje výskumu a erudovanosť habilitanta priniesla množstvo zaujímavých výsledkov. Zvlášť chcem oceniť, že habilitant riešením práce priniesol návrhy overením vybraných segmentov evalvačných procesov z hľadiska troch posudzovaných strán: žiakov, rodičov a pedagogických zamestnancov. Boli použité metodiky k skúmaniu evalvácie v rámci edukácie, metodiky evalvácie edukačnej klímy a evalvácia výučby žiakov. Z metodologického aspektu práca priniesla obohatenie metodologického aparátu pre výskum pedagogickej evalvácie. Navrhnuté hodnotiace procesy bezprostredne súvisia s optimalizáciou a efektivitou edukácie, čo zvyrazňuje nielen ich situačný charakter, ale aj aplikovateľnosť v edukácii. Ďalší prínos vidím aj v komparácii ukazovateľov edukačnej klímy a ukazovateľov efektov vzdelávania, kde boli analyzované súvislosti, korelácie medzi jednotlivými indikátormi skúmaných evalvačných procesov v edukácii.

Pripomienky k práci

K práci mám niekoľko formálnych pripomienok:

- a) V práci sa nachádzajú gramatické chyby, obrázky sú zle naskenované, prečiarnuté texty, rôzne typy písma a pod.
- b) V texte len odkazujete na prílohy. Možno by sa žiadalo reálne výsledky v prílohách, kde ste výskum realizovali, uviesť aj s hodnotami do príloh E, F a G.
- c) Tabuľky 2 – 8 mohli byť v jednej tabuľke.
- d) Absentujú vysvetlenia niektorých termínov, ktorými operujete napr. asc Agenda, edukačná klíma a pod. V iných kapitolách najskôr analyzujete termín a potom vkladáte definíciu.
- e) Chýba zdôvodnenie v rámci výskumu prečo práve táto voľba kvalitatívnych ukazovateľov.
- f) Niektoré časti nie celkom zapadajú do riešeného problému napr. „Dvojitá zelená a digitálna transformácia...“ a naopak chýba koncept v odbornom vzdelávaní INDUSTRY 4.0
- g) a ďalšie.

Otázky k obhajobe habilitačnej práce

- 1 Evalvácia edukácie z pohľadu žiakov a rodičov bola vykonaná z hľadiska interných zainteresovaných strán. Nebol by dôležitý aj pohľad externých zainteresovaných strán vstupujúcich do procesu edukácie? Ktoré by to mohli byť?
- 2 Ak porovnáte súčasný systém zabezpečovania kvality na vysokých školách dali by sa využiť aj niektoré štandardy pre stredné školy?

- 3 Ak by sa mal uskutočňovať evalvačný proces pedagógov na stredných školách a akej periodicite by bola sa mala uskutočňovať? Ako si tento proces procedurálne predstavujete?

Záverečné hodnotenie habilitačnej práce

Na základe faktov uvedených v predchádzajúcej časti posudku konštatujem, že habilitačná práca Ing. Alexandra Bilčíka, PhD. je spracovaná na dobrej úrovni, je zameraná na špecifickú, pritom aktuálnu a pre spoločenskú prax významnú problematiku.

Z vedecko-výskumného hľadiska ide o prácu, ktorej výsledky majú teoretický význam a dávajú podnet aj na ich ďalšie rozpracovanie a praktickú využiteľnosť v učiteľskej praxi. Habilitačnú prácu odporúčam prijať na obhajobu. V prípade úspešnej obhajoby

odporúčam,

aby Ing. Alexandrovi Bilčíkovi, PhD. bol udelený titul docent
v odbore HABILITAČNÉHO KONANIA A INAUGURAČNÉHO KONANIA ODBOROVÁ
DIDAKTIKA.

V Trnave, dňa 12.09.2021

doc. Ing. Ivana Tureková, PhD. MBA